

Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie
ul. Świdwińska 21a; 78-200 Białogard
tel. (094) 311-31-00

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM**

**RAPORT POWIATOWY (DIAGNOSTYCZNY)
ZA I PÓŁROCZE 2009r.**

Październik 2009r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	10
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	12
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	14
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	14
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	15
IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych	17
4.1. Zawody deficytowe.....	17
4.2. Zawody w równowadze.....	19
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	19
V. Wnioski i zakończenie	21
VI. Spis tabel	23

I. Wstęp

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Od roku 2005 metodologia wykorzystywana jest przez publiczne służby zatrudnienia w celu określania m.in. deficytów i nadwyżek na rynku pracy. Samo pojęcie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowane jest jako: proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w**

---

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

równowadze to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało zmienione rozporządzeniem z 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 106, poz. 728). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 1770 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 30 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 116 grup średnich (kod 3-cyfrowy), 392 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i 1770 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i

---

² Por. tamże.

wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Białogard, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 30.06.2009r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2009r.-30.06.2009r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, część danych z pierwszego półrocza 2009r. porównano do analogicznego okresu z 2008r. Punktem odniesienia były dane z pierwszego półrocza 2009r.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

Poniższa część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie białogardzkim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy.

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec czerwca 2009r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 4778 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu ze stanem z czerwca 2008r. (5159 osób) zmniejszyła się o 381 osób, co w rozkładzie procentowym daje spadek o 7,4%.

Spadek liczby zarejestrowanych odnotowano w ośmiu z dziesięciu wielkich grup zawodowych (*specjaliści, technicy i inny personel techniczny, pracownicy biurowi, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy przy pracach prostych; siły zbrojne*) oraz wśród osób wchodzących w skład kategorii *bez zawodu*.

Z kolei wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w przypadku dwóch wielkich grup zawodowych: *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (wzrost o 65 osób) oraz wśród grupy: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (wzrost o 2 osoby).

Na poziomie wielkich grup zawodowych pod koniec czerwca 2009r. najwięcej bezrobotnych na białogardzkim rynku pracy zarejestrowanych było w zawodach klasyfikujących się do następujących grup: *pracownicy przy pracach prostych* (N=1313; 27,5% ogółu bezrobotnych), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (N=978; 20,5% ogółu bezrobotnych) oraz *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (N=661; 13,8% ogółu bezrobotnych). Łącznie w tych trzech wielkich grupach zawodowych zarejestrowanych było w PUP Białogard (30.06.2009r.) 2952

osoby bezrobotne, czyli niemal 62% ogółu populacji bezrobotnych z powiatu białogardzkiego.

Rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został poniżej w ujęciu tabelarycznym (tabela 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2008r. i 2009r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		30.06.2008r.		30.06.2009r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	683	13,3	586	12,3
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	17	0,3	19	0,4
2	Specjaliści	112	2,2	106	2,2
3	Technicy i inny personel techniczny	352	6,8	300	6,3
4	Pracownicy biurowi	172	3,3	162	3,4
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	742	14,4	661	13,8
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	190	3,7	136	2,8
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1064	20,7	978	20,5
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	405	7,9	470	9,8
9	Pracownicy przy pracach prostych	1360	26,4	1313	27,5
10	Siły zbrojne	52	1,0	47	1,0
Suma		5149	100	4778	100

Źródło: PUP Białogard

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie białogardzkim dokonany został również według kwalifikacji zawodowych na poziomie poszczególnych, wybranych zawodów. W zaprezentowanym na następnej stronie zestawieniu uwzględniono stan z końca czerwca 2009r. - skoncentrowano się na wyszczególnieniu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Białogard (minimum 20 bezrobotnych przedstawicieli danego zawodu zarejestrowanych w połowie 2009r.).

Tabela 2			
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2009r.			
Nazwa zawodu	Struktura zawodowa bezrobotnych (N)		
	30.06.2009r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=4778)
Bez zawodu	586	350	12,3
Robotnik gospodarczy	493	176	10,3
Sprzedawca	470	401	9,8
Robotnik budowlany	226	2	4,7
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	140	69	2,9
Przetwórcza ryb	136	120	2,8
Murarz	84	0	1,8
Robotnik drogowy	79	24	1,7
Pomocniczy robotnik polowy	78	60	1,6
Robotnik leśny	76	20	1,6
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	70	60	1,5
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	66	41	1,4
Kierowca samochodu ciężarowego	62	0	1,3
Ślusarz	60	2	1,3
Sprzątaczką	58	58	1,2
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	45	0	0,9
Stolarz	43	2	0,9
Szwaczka	43	43	0,9
Magazynier	42	9	0,9
Kucharz	40	27	0,8
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	35	25	0,7
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	31	29	0,6
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	30	19	0,6
Pomoc kuchenna	30	25	0,6
Dozorca	29	11	0,6
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	27	24	0,5
Kucharz małej gastronomii	26	16	0,5
Meliorant	26	0	0,5
Krawiec	26	25	0,5
Elektromonter [elektryk] zakładowy	25	2	0,5
Kierowca samochodu osobowego	25	2	0,5
Technik rolnik	24	13	0,5
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	24	22	0,5
Kelner	24	21	0,5
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	23	1	0,5
Mechanik samochodów osobowych	23	0	0,5
Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	22	0	0,4
Malarz budowlany	22	0	0,4
Tokarz	22	4	0,4

Technik elektryk	21	1	0,4
Elektromonter instalacji elektrycznych	21	1	0,4
Jelciarz	21	17	0,4
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	20	14	0,4
Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	20	0	0,4
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	20	8	0,4
Pakowacz	20	12	0,4
Suma	3534	1756	73,2

Źródło: PUP Białogard

Pod koniec pierwszego półrocza 2009r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (586 osób – 12,3%). Na drugim miejscu, uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 10,3% zarejestrowanych (493 osoby). Kolejnym najliczniej reprezentowanym zawodem w bezrobociu okazała się profesja *sprzedawcy* (470 osób - 9,8%).

Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich udział w ogólnym rejestrze nie przekraczał każdorazowo progu 3,0%. Nie mniej na kolejnych miejscach w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych znalazły się; *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* – 140 osób (2,9%); *przetwórcza ryb* – 136 osób (2,8%); *murarz* – 84 osoby (1,8%); *robotnik drogowy* – 79 osób (1,7%); *pomocniczy robotnik polowy* – 78 osób (1,6%); czy *robotnik leśny* – 76 osób (1,6%).

Biorąc pod uwagę płeć zarejestrowanych bezrobotnych należy stwierdzić, że wg stanu na dzień 30.06.2009r. odnotowano w PUP Białogard niewielką nadreprezentację mężczyzn. Spośród 4778 osób bezrobotnych kobiety stanowiły 2309 osób (48,3%), a mężczyźni 2469 osób (51,7%).

Według stanu na koniec czerwca 2009r. największy udział kobiet w strukturze zawodowej dotyczył następujących zawodów (dotyczy tych zawodów najliczniej reprezentowanych w bezrobociu, wymienionych w tabeli 2): *sprzątacza* (100%); *szwaczka* (100%); *krawiec* (96,2%); *monter podzespołów i zespołów elektronicznych* (93,5%); *pracownik administracyjny* (91,6%); *przetwórcza ryb* (88,2%); *kelner* (87,5%); *technik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]* (85,7%); *sprzedawca* (85,3%) oraz *jelciarz* (80,9%).

Ponadto można stwierdzić, że pod koniec czerwca 2009r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 69 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy. Nieco ponad 52% z nich stanowiły osoby *bez kwalifikacji zawodowych* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów). Blisko 6% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*; 4,3% - *asystenci ekonomiczni [zawód szkolny: Technik ekonomista]*; 4,3% - *ekonomiści*. Natomiast udział przedstawicieli takich zawodów, jak: *technik mechanik* oraz *technik żywienia i gospodarstwa domowego* wynosił po 2,9% wśród tych bezrobotnych, u których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy.

2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. Poniżej przedstawiono tabelę stanowiącą wykaz zawodów, w których w pierwszym półroczu 2009r. zarejestrowało się, w PUP Białogard, co najmniej 10 bezrobotnych (łącznie 57 zawodów + kategoria *bez zawodu*).

Wyselekcjonowana grupa obejmowała w czerwcu 2009r. łącznie 2581 osób, które stanowiły 77,6% wszystkich bezrobotnych rejestrujących się w pierwszej połowie tego roku.

Tabela 3			
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2009r.			
Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych I półrocze 2009r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=3328)
Bez zawodu	499	264	15,0
Robotnik gospodarczy	310	112	9,3
Sprzedawca	302	275	9,1
Robotnik budowlany	162	1	4,9
Przetwórcza ryb	126	98	3,8
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	83	44	2,5
Pomocniczy robotnik polowy	54	40	1,6
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	53	30	1,6
Kierowca samochodu ciężarowego	47	0	1,4

Murarz	44	0	1,3
Ślusarz	39	0	1,2
Robotnik drogowy	36	3	1,1
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	35	0	1,1
Robotnik leśny	33	7	1,0
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	32	28	1,0
Kucharz	32	18	1,0
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	31	30	0,9
Sprzątaczką	29	29	0,9
Szwaczka	27	27	0,8
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	27	20	0,8
Pomoc kuchenna	25	21	0,8
Stolarz	24	0	0,7
Magazynier	22	4	0,6
Kucharz małej gastronomii	21	10	0,6
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	21	0	0,6
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	20	18	0,6
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	19	16	0,6
Kelner	19	17	0,6
Elektromonter [elektryk] zakładowy	19	1	0,6
Operator skanerów formowych	19	12	0,6
Operator kserokopiarek	19	13	0,6
Technik mechanik	17	0	0,5
Malarz budowlany	17	0	0,5
Kierowca samochodu osobowego	17	1	0,5
Ekonomista	16	13	0,5
Technik elektryk	16	1	0,5
Mechanik samochodów osobowych	16	0	0,5
Pilarz	15	0	0,4
Krawiec	15	15	0,4
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	14	0	0,4
Piekarz	14	2	0,4
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	13	7	0,4
Dozorca	13	3	0,4
Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	13	10	0,4
Technik rolnik	12	6	0,4
Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	12	5	0,4
Księgowy [samodzielny]	12	10	0,4
Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	12	0	0,4
Mechanik pojazdów samochodowych	12	0	0,4
Operator pras w produkcji drzewnej	12	6	0,4
Pakowacz	12	8	0,4
Opiekunka domowa	11	11	0,3
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	11	4	0,3
Meliorant	10	0	0,3
Konserwator budynków	10	0	0,3

Elektromonter instalacji elektrycznych	10	1	0,3
Jelciarz	10	6	0,3
Cukiernik	10	3	0,3
Suma	2581	1250	77,6

PUP Białogard

W pierwszej połowie 2009r. stosunkowo największą grupę rejestrujących się bezrobotnych (podobnie, jak w analogicznym okresie roku poprzedniego) stanowiły osoby *bez zawodu* (499 osób – 15%). Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały: *robotnik gospodarczy* (310 osób – 9,3%); *sprzedawca* (302 osoby – 9,1%); *robotnik budowlany* (162 osoby – 4,9%); *przetwórcza ryb* (126 osób – 3,8%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (83 osoby – 2,5%); *pomocniczy robotnik polowy* (54 osoby – 1,6%), czy *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (53 osoby; 1,6%).

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli zawodów nie przekroczyły progu 1,5% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (pierwsze półrocze 2009r.).

2.3 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec I półrocza 2009r. stanowiły 84,3% ogółu zarejestrowanych. Pod koniec czerwca 2008r. grupa ta stanowiła 81,7% ogółu bezrobotnych. Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w pierwszej połowie 2009r. - z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela 4.

Tabela 4		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2009r.		
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2009r.	Bezrobotni wg stanu w końcu I-półrocza 2009r.
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	187	370
Górnictwo i wydobywanie	2	1
Przetwórstwo przemysłowe	604	917
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	6

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	119	164
Budownictwo	107	148
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	364	498
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	84	107
Transport i gospodarka magazynowa	259	419
Informacja i komunikacja	27	67
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17	16
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	398	622
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	47	50
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	85	90
Edukacja	61	82
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	34
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	251	335
Pozostała działalność usługowa	98	92
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	1	1
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0
Suma	2744	4028

Źródło: PUP Białogard

Z uzyskanych danych wynika, że w okresie I półrocza 2008/9r. do rejestracji PUP w Białogardzie zgłosiło się łącznie 2744 osoby bezrobotne legitymujące się doświadczeniem zawodowym.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy wśród bezrobotnych, według stanu w końcu I półrocza 2009r., dominowali przedstawiciele zawodów sklasyfikowanych w następujących sekcjach PKD: *przetwórstwo przemysłowe* (917 osób – 22,8%); *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (622 osoby – 15,4%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (498 osób – 12,4%); *transport i gospodarka magazynowa* (419 osób – 10,4%); *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (370 osób – 9,2%) oraz *działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* (335 osób – 8,3%).

Łącznie osoby sklasyfikowane w w/w sekcjach obejmowały 78,5% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe znajdujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w końcu I półrocza 2009r.

Natomiast w napływie bezrobotnych w I połowie 2009r. wyróżnić można osiem sekcji, w których w trakcie pierwszego półrocza sklasyfikowanych zostało (podlegało rejestracji) każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (604 osoby – 22%); *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (398 osób – 14,5%); *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (364 osoby – 13,3%); *transport i gospodarka magazynowa* (259 osób – 9,4%); *działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* (251 osób – 9,1%); *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (187 osób – 6,8%); *dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* (4,3%) oraz *budownictwo* (107 osób – 3,9%).

Łącznie osoby sklasyfikowane w w/w sekcjach obejmowały 83,3% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe rejestrujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w okresie I-go półrocza 2009r.

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie pierwszego półrocza 2009r. do PUP w Białogardzie zgłoszono ogółem 1111 ofert pracy. Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 29 zawodów, w których pracodawcy zgłosili łącznie 1006 ofert pracy, co stanowiło 90,5% ogółu ofert będących w dyspozycji PUP Białogard w I półroczu 2008r. (tabela 5) – dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym.

Wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie zgłaszane było na przedstawicieli następujących zawodów: *robotnik gospodarczy* (222 oferty – 20%); *operator skanerów formowych* (154 oferty – 13,9%); *robotnik drogowy* (102 oferty – 9,2%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]* (94 oferty – 8,5%); *przetwórcza ryb* (62 oferty – 5,6%); *pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]* (51 ofert – 4,6%) oraz *sprzedawca* (45 ofert – 4,1%) – patrz tabela 5.

Tabela 5		
Napływ ofert pracy według zawodów (oferty dominujące) – pierwsze półrocze 2009r.		
Zawody	I półrocze 2009r.	% z ogółu (N=1111)
Robotnik gospodarczy	222	20,0
Operator skanerów formowych	154	13,9
Robotnik drogowy	102	9,2
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	94	8,5
Przetwórcza ryb	62	5,6
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	51	4,6
Sprzedawca	45	4,1
Meliorant	42	3,8
Opiekunka dziecięca	32	2,9
Opiekunka środowiskowa	23	2,1
Robotnik budowlany	16	1,4
Sekretarka	15	1,4
Konserwator budynków	15	1,4
Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	15	1,4
Brukarz	14	1,3
Sprzątaczką	13	1,2
Księgowy [samodzielny]	12	1,2
Opiekun w domu pomocy społecznej	8	0,7
Operator myjni	8	0,7
Specjalista do spraw reklamy	7	0,6
Asystent bankowości	7	0,6
Pracownik socjalny	7	0,6
Stolarz	7	0,6
Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	7	0,6
Magazynier	6	0,5
Rejestratorka medyczna	6	0,5
Kucharz	6	0,5
Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	5	0,5
Pomoc kuchenna	5	0,5
Suma	1006	90,5

Źródło: PUP Białogard

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD w pierwszej połowie 2009r. wyróżnić można sześć sekcji, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP Białogard. Były to następujące sekcje: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (460 ofert – 41,4%); *działalność*

profesjonalna, naukowa i techniczna (184 oferty – 16,6%); przetwórstwo przemysłowe (96 ofert – 8,6%); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (90 ofert – 8,1%); działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (54 oferty – 4,9%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (52 oferty – 4,7%).

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku czterech sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy. Były to następujące sekcje: *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; organizacje i zespoły eksterytorialne oraz - działalność nie zidentyfikowana*

Dokładny rozkład omówionego napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowany został w tabeli 6.

Tabela 6		
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2009r		
Sekcja PKD	I półrocze 2009r.	% z ogółu (N=1111)
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	12	1,1
Górnictwo i wydobywanie	0	0,0
Przetwórstwo przemysłowe	96	8,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	0,4
Budownictwo	38	3,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	90	8,1
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11	1,0
Transport i gospodarka magazynowa	9	0,8
Informacja i komunikacja	1	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	2,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	16	1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	184	16,6
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	11	1,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	460	41,4
Edukacja	38	3,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52	4,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	54	4,9
Pozostała działalność usługowa	12	1,1
Gospodarstwa domowe zatrudniające	0	0,0

pracowników		
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0
Suma	1111	100

Źródło: PUP Białogard

IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze oraz nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W kolejnej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Jednakże na uwagę należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów (np. *meliorant*, czy *pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]*) znaczne wskaźniki deficytowości wynikają z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją lokalnego rynku pracy (np. przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, staże). Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia z Białogardu deficyty w tych zawodach

nie wystąpiłyby. Poza tym, część z tych ofert przeznaczona jest dla jedynie wąskiej grupy bezrobotnych (np. określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 7		
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w I półroczu 2009r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	2,5	15
Operator skanerów formowych	25,6667	8,1053
Specjalista do spraw reklamy	1,1667	7
Opiekunka środowiskowa	3,8333	5,75
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	15,6667	4,7
Meliorant	7	4,2
Opiekunka dziecięca	5,3333	4
Animatorek kultury	0,5	3
Sekretarka	2,5	3
Robotnik drogowy	17	2,8333
Operator myjni	1,3333	2,6667
Pracownik socjalny	1,1667	2,3333
Programista	0,3333	2
Sekretarz sądowy	0,6667	2
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	8,5	1,5938
Brukarski	2,3333	1,5556
Konserwator budynków	2,5	1,5
Opiekun w domu pomocy społecznej	1,3333	1,3333

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2009r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni.

Spośród wymienionych zawodów deficytowych na uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w I półroczu 2009r. wpływały stosunkowo często oferty pracy. Są to zawody cechujące się nie tylko deficytowością, ale także – często zgłaszanym zapotrzebowaniem na potencjał kadrowy. Zawody te, to: *operator skanerów formowych, pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji], pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych], meliorant, opiekunka środowiskowa, czy opiekunka dziecięca.*

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 8	
Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Pozostali technicy technologii żywności	1
Asystentka stomatologiczna	1
Instruktor nauki jazdy	1
Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	1
Księgowy [samodzielny]	1
Fakturzystka	1
Betoniarz zbrojarz	1
Glazurnik	1
Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	1
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2009r.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z

zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 9	
Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Ślusarz	0,0256
Kierowca samochodu ciężarowego	0,0426
Murarz	0,0455
Ekonomista	0,0625
Pilarz	0,0667
Piekarz	0,0714
Robotnik budowlany	0,0988
Cukiernik	0,1
Robotnik magazynowy	0,125
Spawacz ręczny gazowy	0,125
Sprzedawca	0,149
Mechanik pojazdów samochodowych	0,1667
Kucharz	0,1875
Pomoc kuchenna	0,2
Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,2
Pokojowa [w hotelu]	0,2222
Kierowca samochodu osobowego	0,2353
Malarz budowlany	0,2353
Magazynier	0,2727
Stolarz	0,2917
Dozorca	0,3077
Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,375
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,4
Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,4167
Recepcjonista	0,4286
Sprzątaczką	0,4483
Przetwórcą ryb	0,4921
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,5
Sprzedawca w stacji paliw	0,5
Bibliotekarz	0,5

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2009r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy oraz zawody zaliczane do kategorii: pozostali pracownicy.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *ślusarz, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, ekonomista, pilarz, piekarz oraz robotnik budowlany.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzony dla powiatu białogardzkiego za I półrocze 2009r. (raport diagnostyczny), można stwierdzić, że:

- odnotowywany jest spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych (od końca czerwca 2008r. do końca czerwca 2009r. liczba ta zmniejszyła się o 381 osób;
- w strukturze zawodowej lokalnego bezrobocia dominują osoby o stosunkowo niskich kwalifikacjach: *osoby bez zawodu, robotnicy gospodarczy, sprzedawcy, robotnicy budowlani, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym oraz przetwórcy ryb* - w zawodach tych (wraz z kategorią *bez zawodu*) pod koniec czerwca 2009r. w PUP Białogard zarejestrowanych było niemal 43% wszystkich bezrobotnych;
- pod koniec czerwca 2008r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 69 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy; nieco ponad 52% z nich stanowiły osoby *bez kwalifikacji zawodowych* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów). Blisko 6% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*; 4,3% - *asystenci ekonomiczni [zawód szkolny: Technik ekonomista]*; 4,3% - *ekonomiści*. Natomiast udział przedstawicieli takich zawodów, jak: *technik mechanik* oraz *technik żywienia i gospodarstwa domowego* wynosił po 2,9% wśród tych bezrobotnych, u których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy.
- w pierwszym półroczu 2009r. łącznie zarejestrowało się w PUP Białogard 3328 bezrobotnych;
- największy napływ bezrobotnych od stycznia do czerwca 2009r. odnotowano wśród osób *bez zawodu* (499 osób – 15% ogółu

- rejestrujących się), w następnej kolejności pojawiały się zawody: *robotnik gospodarczy* (310 osób – 9,3%); *sprzedawca* (302 osoby – 9,1%); *robotnik budowlany* (162 osoby – 4,9%); *przetwórca ryb* (126 osób – 3,8%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (83 osoby – 2,5%); *pomocniczy robotnik polowy* (54 osoby – 1,6%), czy *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (53 osoby; 1,6%);
- w okresie pierwszego półrocza 2009r. do PUP Białogard zgłoszono ogółem 1111 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym z powiatu białogardzkiego);
  - wśród zgłaszanych ofert pracy największe zapotrzebowanie było na następujące zawody: *robotnik gospodarczy* (222 oferty – 20% ogółu ofert pracy); *operator skanerów formowych* (154 oferty – 13,9%); *robotnik drogowy* (102 oferty – 9,2%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]* (94 oferty – 8,5%); *przetwórca ryb* (62 oferty – 5,6%); *pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]* (51 ofert – 4,6%) oraz *sprzedawca* (45 ofert – 4,1%);
  - wśród zidentyfikowanych zawodów deficytowych na szczególną uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w I półroczu 2009r. wpływały do PUP Białogard co najmniej dwie oferty pracy, zawody te, to: *pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, operator skanerów formowych, opiekunka środowiskowa, pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji], meliorant, opiekunka dziecięca, sekretarka, robotnik drogowy, konserwator budynków, pracownik biurowy oraz brukarz,*
  - z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *ślusarz, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, ekonomista, pilarz, piekarz* oraz *robotnik budowlany.*

VI. Spis tabel

	Str.
Tabela 1: Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2008r. i 2009r.....	7
Tabela 2: Bezrobotni wg zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2009r.....	8
Tabela 4: Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2009r.....	10
Tabela 5: Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2009r.....	12
Tabela 6: Napływ ofert pracy według zawodów (oferty dominujące) – pierwsze półrocze 2009r.....	15
Tabela 7: Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2009r.....	16
Tabela 8: Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.....	18
Tabela 9: Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.....	19
Tabela 10: Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2009r.....	20